

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин і фінансів
освітній рівень	Бакалавр	кафедра	європейських мов

ВИКЛАДАЧ

РУДЕНКО СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА

Вища освіта – спеціальність «Українська мова та література» (кваліфікація викладач) – 1981р.

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук, 10.02.01 – українська мова.

Вчене звання – доцент.

Посада – професор.

Досвід роботи – більше 30 років.

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 5 навчальних посібників, 8 монографій;
- авторка 53 та співавторка 7 статей у наукових фахових виданнях, зокрема Scopus і Web of Science;
- авторка 57 та співавторка 39 статей у профільних виданнях;
- авторка 40 тез доповідей на наукових конференціях;
- співавторка 37 навчально-методичних розробок;
- керівниця 4 держбюджетних тем і відповідальна виконавиця 7 держбюджетних та госпрозрахункових тем;
- учасниця 110 міжнародних, всеукраїнських, регіональних наукових, науково-практичних та науково-методичних конференцій.
- Загальна кількість публікацій □ 258.

телефон

+38050-883-61-21

електронна
пошта

Lanaterm@gmail.com

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

	сформувати мовну компетентність студентів та навички набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації за фахом, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови в професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення
Формат	практичні заняття, самостійна робота, індивідуальна робота
Деталізація результатів навчання	вироблення навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвиток творчого мислення студентів; виховання поваги до української літературної мови та мовних традицій; вироблення стандартів оптимальної мовної поведінки в професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою майстерного використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; вибір комунікативно виправданих мовних засобів, вправне користування різними типами словників, використання автоматичних систем перекладу, швидке та якісне редагування та коригування фахових текстів.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 60 годин практичних занять; 60 годин самостійної роботи; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, наукова робота, комунікативна компетентність, командна робота
Умови зарахування	по засвоєнні всіх складників компоненти

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ Й ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до чинних нормативних та правових актів.	Програмні результати навчання	ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами. ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення. ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
----------------	--	---	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ) НАЙМЕНУВАННЯ ТЕМ, КОРОТКИЙ ЗМІСТ	Вид роботи			
	Практичні заняття		Самостійна робота	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Об'єктивні засади й основні напрямки її взаємодії з різними галузями суспільної діяльності людини. Значення української мови для розвитку Української держави.	4	2	4	7
Тема 2. Основи культури фахової української мови. Фахова лексика, її роль, значення у контексті ділової української мови. Поняття про різновиди ділового спілкування.	4		4	7
Тема 3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Характерні ознаки наукового, публіцистичного, художнього, розмовного стилів у майбутній фаховій діяльності.	4	2	4	7
Тема 4. Лексичні процеси в мовленні сучасного фахівця. Характеристика закономірностей структурно-семантичних зрушень у мові. Еволюція системи української мови. Мовні та позамовні чинники, що сприяють розвитку та інтелектуалізації сучасної української літературної мови.	4	2	4	8
Тема 5. Сучасні проблеми термінології та термінографії. Формування термінознавства. Проблеми й завдання сучасної термінологічної науки. Основні критерії терміна: системність, упровадженість, однозначність, мотивованість, лінгвістична правильність, оптимальність, мовна орієнтація.	4		4	7
Тема 6. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Процес ділового спілкування. Поняття, різновиди та якість ділових переговорів. Підготовка, проведення переговорів, аналіз результатів та виконання досягнутих домовленостей.	4		4	7
Тема 7. Риторика і мистецтво презентації. Урахування мети виступу. Логічна стрункість, аргументованість, емоційна насиченість, вольові імпульси промови. Лекція як форма пропаганди наукових знань. Специфіка наукових дискусій.	4	4	4	8
Тема 8. Культура усного фахового спілкування. Поняття мовленнєвого етикету спілкування. Мовні моделі звертання, вибачення, погодження, запрошення, прохання, заперечення, відмови, згоди, підтвердження.	4		4	7
Тема 9. Форми колективного обговорення професійних проблем. Види нарад. Підготовка та проведення наради. Вимоги до мови головуючого. Ділові бесіди. Прийом відвідувачів. Телефонна розмова як різновид ділового спілкування.	4		4	7
Тема 10. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Етапи роботи над діловими паперами. Орфографічні труднощі в процесі укладання документів. Уживання великої літери в діловодстві. Правопис імен і прізвищ, написання географічних назв. Подвоєння приголосних в іншомовних словах.	4		4	7
Тема 11. Документація з кадрово-контрактних питань. Заяви про прийняття (звільнення, переведення) на роботу, накази про особовий склад, автобіографії, характеристики, контракти (трудові угоди) з найму працівників.	4	2	4	7
Тема 12. Довідково-інформаційні документи. Реквізити та мовні особливості довідково-інформаційних документів (довідка, доповідна, службова, пояснювальна записки, листи, оголошення, звіт, доповідь, план роботи).	4		4	7
Тема 13. Етикет службового листування. Класифікація ділової кореспонденції. Вимоги до мови ділового листа. Формули ввічливості в кореспонденції.	4		4	7
Тема 14. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Критерії оцінки термінів. Мовні особливості укладання фахових наукових текстів.	4		4	7
Тема 15. Науковий стиль і його засоби в професійному спілкуванні. Визначення об'єкта, предмета, мети, завдання наукового дослідження. Наукова новизна, теоретична та практична значущість.	4		4	8
Разом	60	12	60	108

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА, МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ТА СЛОВНИКИ

1. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>
2. Закон України 2019 року «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T192704?an=1>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 року № 437 «Питання українського правопису». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2019#Text>.
4. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 392 с. URL: <https://www.inmo.org.ua/news.html>.
5. Глущик С.В. Сучасні ділові папери: навчальний посібник. Київ : А.С.К., 2018. 400 с.
6. Зубков М. Норми й культура української мови. Харків : Школа, 2023. 544 с.
7. Культура фахового мовлення: навчальний посібник. За ред. Н.Д. Бабич. Чернівці: Книги – XXI, 2020. 496 с.
8. Мацько Л.І. Культура української фахової мови: навчальний посібник. Київ : Академія, 2019. 360 с.
9. Мацько Л.І. Риторика: навчальний посібник. Київ : Вища школа., 2015. 311 с. URL: http://thelaw.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2015/58.
10. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: підручник. Київ : Вища школа, 2014. 462 с. URL: <http://freelib.in.ua/load/78-1-0-615>
11. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування: навчальний посібник Київ : Каравела, 2019. 352 с.
12. Руденко С.М., Сапожнікова Л.Я. Українська фахова мова та ділова комунікація : навч. посібник. Харків. : Монограф, 2019. 200 с.
11. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Алерта, 2021. 696 с. URL: http://pidruchniki.ws/1584072040598/_dokumentoznavstvo/_ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv

1. Руденко С.М. Українська мова (за професійним спрямуванням). Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної (заочної) форми навчання всіх спеціальностей. Харків: РВВ ДБТУ, 2023 р. 67 с.
2. Руденко С.М. Українська мова (за професійним спрямуванням): методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 051 «Економіка», 051 «Економіка підприємства», 292 «Міжнародні економічні відносини, 071 «Облік і оподаткування» / С.М. Руденко; Держ. біотехнолог. ун-т. Харків: ДБТУ, 2024. 22 с.
3. Береза Т. Мова – не калька. Словник української мови. Львів: Априорі, 2020. 664 с.
5. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. Київ : Наукова думка, 2001. 640 с.
6. Головащук С. І. Словник наголосів. Київ : Наукова думка, 2003. 319 с.
- Головащук І.С. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ : Наукова думка, 2004. 448 с.
7. Івченко А.О. Тлумачний словник української мови. Харків: Фоліо, 2001. 540 с.
8. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Українська книга, 2004. 448 с.
9. Новітній українсько-російський словник: 150 000 слів. Уклад. Л.П. Коврига. Харків: Белкар-книга, 2016. 1280 с.
10. Російсько-український словник. За ред. Жайворонка В. В. Київ: Абрис, 2003. 1424 с.
11. Сербенська О. Словник паронімів української мови. Львів: Априорі, 2022. 392 с.
12. Словник «Горох» (мультилінгвістичний словник української мови АНУ на 441 тис. слів). Тлумачення, словозміна, транскрипція, синоніми, фразеологія, етимологія, переклад, римування, морфеміка. URL: <https://goroh.pp.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (зокрема здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, визначених у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність одне одного, бути доброзичливими, чесними, відповідальними.